

Velkému počtu nápěvů ve sbírce uložených přísluší jen jméno zpěvu; jsou to pěkné nápěvky mluvy. Ani lid neříká každému nápěvu písnička.

Od mluvy k písničce vine se neroztržitelná páska.

Začne-li se pozměňovati mluva, na př. i nářečí ve spisovnou mluvu, jež nápěvem, časováním i důrazem liší se od nářečí moravských, tož pozmění se i zpěv lidu i píseň.

Takových »nových« písni jest již na Moravě dosti.

Objasňování nápěvů písni musí se počítati znalostí nápěvků mluvy lidové.

Třeba nám znáti vlnění nápěvků, jež odpovídá jakémukoliv vlnění duševnímu. Každý vánek duševní stínuje črtu nápěvku, kterým se ohlašuje.

Sbírky našich písni potřebují daleko objemnějších sbírek nápěvků naší mluvy.

Tu budeme usvědčeni, že skutečně i v nápěvkách našich písni najdeme shodné vlny nápěvné s řečí. Tu vysvětlí se nám, proč na př. i v nejmenším článku nápěvném vážou se tři tony v takové vlně a ne v jinaké.

Tak v lašském nářečí vyzdvihuje se důrazem v tříslabičném slově druhá slabika; vyzdvihne se na ní nápěvek. Na př.:

Starý usedlý muž od Příbora vykládá:



— ro - ža - la —



— bě - že - ly —



— bě - že - ly —



— ně - pu - sti —

Podobně i ve čtyřslabičném slově předposlední slabika důrazem nápěvně se zdvihá.



— po - lo - vič - ka jab - ka —

Žena mluví:



— při - je - dě —

Děcko:



on po - je - dě

Žena starší:



— ve sto - do - le —

Předložka s podstatným jménem se těsně, jedním nápěvkem, spojuje:



Do vody —